

สม... 2/๒๐๐
วันที่ 19/๐๗/๕๒
เวลา 11.๓๐ น.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการฯ	รับที่ 8764
วันที่ ๑๙ ก.ค. ๒๕๕๒	เวลา ๐-๔๗

ที่ วท (ปคร) 5302 / ๕๒๘ ย ๐๓๕

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระรามที่ 6 ราชเทวี กรุงฯ 10400

16 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขออนุมัติงานในหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานกิจการ
อวกาศส่วนนอกแห่งสหประชาชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการฯ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานกิจการอวกาศ
ส่วนนอกแห่งสหประชาชาติ (ภาษาอังกฤษ)
2. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานกิจการอวกาศ
ส่วนนอกแห่งสหประชาชาติ (คำแปลภาษาไทย)
3. สำเนาหนังสือกระบวนการบูติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยช 0904.2/0716 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552
4. สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการฯ รับที่ ๘๗๖๔ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒

ความเดิม

เมื่อปี 2542 ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการสำรวจและใช้อวกาศส่วนนอกในทางสันติ ครั้งที่ 3 (Third United Nations Conference on the Exploration and Peaceful Uses of Outer Space – UNISPACE III) ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ที่ประชุมฯ มีมติให้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการอวกาศ อย่างต่อเนื่อง โดยได้เลิศเป็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันในระดับนานาชาติ เพื่อกำหนดกฎ ระเบียบ และวิธีปฏิบัติในการใช้อวกาศส่วนนอก ดังนั้น สำนักงานกิจการอวกาศส่วนนอกแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office for Outer Space Affairs – UNOOSA) จึงได้ร่วมมือกับประเทศไทยในภูมิภาคต่างๆ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยกฎหมายอวกาศแห่งสหประชาชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน โดยได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการฯ มาแล้ว ดังนี้

- United Nations / International Institute of Air and Space Law Workshop : Capacity Building in Space Law ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ 18-21 พฤศจิกายน 2545
- United Nations / Republic of Korea Workshop on Space Law : United Nations Treaties on Outer Space : Actions at the National Level ณ สาธารณรัฐเกาหลี ระหว่างวันที่ 3-6 พฤศจิกายน 2546
- United Nations / Brazil Workshop on Space Law : Disseminating and Developing International and National Space Law : the Latin America and Caribbean Perspective ณ ประเทศบราซิล ระหว่างวันที่ 22-25 พฤศจิกายน 2547

/4.United ...

4. United Nations / Nigeria Workshop on Space Law : Meeting International Responsibilities and Addressing Domestic Needs ณ ประเทศไทยในวันที่ 21-24 พฤษภาคม 2548
5. United Nations / Ukraine Workshop on Space Law : Status Application and Progressive Development of International and National Space Law ณ ประเทศยูเครน ระหว่างวันที่ 6-9 พฤษภาคม 2549
6. United Nations / Islamic Republic of Iran Workshop on Space Law : Role of International Space Law in the Development and Strengthening of International and Regional Cooperation in the Peaceful Exploration and Use of Outer Space ณ สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ระหว่างวันที่ 8-11 พฤษภาคม 2552

สำหรับปี 2553 สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) – สทอภ. ในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รับเชิญจาก UNOOSA ให้เป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ United Nations / Thailand Workshop on Space Law ซึ่งกำหนดจัดการประชุมประมาณเดือน พฤษภาคม 2553 ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจ ยอมรับ และปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติเกี่ยวกับอวกาศส่วนนอก และส่งเสริมการพัฒนาภูมิภาคอย่างหลากหลายด้าน รวมทั้งเพื่อพัฒนาการศึกษาในด้านภูมิภาคให้แพร่หลาย ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ด้านภูมิภาคอย่างกว้างขวางนักวิชาการของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและภูมิภาคอื่นๆ โดยคาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ประมาณ 150 คน

การดำเนินการ

เนื่องจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวเป็นการจัดในนามรัฐบาลไทย ซึ่งตามธรรมเนียมปฏิบัติของสหประชาชาตินั้น เจ้าภาพหั้งสองฝ่ายจะต้องลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยน (Letter of Exchange) ซึ่ง UNOOSA ได้จัดทำร่างหนังสือแลกเปลี่ยนที่ระบุเงื่อนไขและหน้าที่ความรับผิดชอบของทั้งสองฝ่าย เพื่อให้รัฐบาลไทยพิจารณาลงนาม ดังร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทย ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1-2

ความจำเป็นที่ต้องนำเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการระหว่างประเทศ

การลงนามในความตกลงระหว่างประเทศไทยฯ จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการระหว่างประเทศ เนื่องจากจะเกิดข้อผูกพันต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบและรัฐบาลไทย

ข้อคิดเห็นประกอบการพิจารณา

คณะกรรมการระหว่างประเทศได้มีมติเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 อนุมัติให้ประเทศไทยสมัครเป็นสมาชิกของคณะกรรมการว่าด้วยการใช้อวกาศส่วนนอกในทางสันดิแห่งสหประชาชาติ (United Nations Committee on the Peaceful Uses of Outer Space - COPUOS) ซึ่งเป็นองค์กรระดับคณะกรรมการภายใต้สำนักเลขานุการสหประชาชาติ (UN Office of the Secretary General) ที่มีจำนวนประเทศสมาชิกมากที่สุด ปัจจุบันมีสมาชิก

69 ประเทศไทย และในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 59 ณ นครนิวยอร์ก เมื่อเดือนธันวาคม 2547 ที่ประชุมฯ มีมติรับรองการเข้าเป็นสมาชิก COPUOS ของประเทศไทย โดย ส托อก. ได้รับมอบหมายตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยงานกลางประสานกิจกรรมภายใต้ COPUOS ทั้งนี้ COPUOS เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญทางด้านกิจการอวกาศทุกสาขา ได้แก่ เทคโนโลยีอวกาศด้านการสื่อสาร ด้านการกำหนดพิกัดทางภูมิศาสตร์ ด้านการสำรวจทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และด้านกฎหมายอวกาศ โดยมีการประชุมประจำปีและกิจกรรมอื่นๆ เช่น การจัดประชุมทางวิชาการ การสัมมนาและฝึกอบรม ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้และข่าวสารด้านอวกาศ และมีสำนักงานกิจการอวกาศส่วนนอกแห่งสหประชาชาติ (UNOOSA) เป็นสำนักงานเลขานุการตั้งอยู่ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย

ส托อก. พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างหนังสือแลกเปลี่ยนดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการประชุมในประเด็นการยืนยันเอกสารสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตให้กับผู้เข้าร่วมประชุม โดยในเรื่องนี้ประเทศไทย มีกฎหมายรองรับอยู่แล้ว คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสหประชาชาติและทบทวนการซั่นัญพิเศษ ในประเทศไทย พ.ศ. 2504 ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฉบับนี้จึงไม่เป็นการเข้าข่ายหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 190 วรรคสอง ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพันด้วยไม่มีเนื้อหาส่วนใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิขอรับได้ หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ

อนึ่ง ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2552 คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีการพิจารณาเรื่องท่านองเดียวกันนี้ ระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับสำนักงานสหประชาชาติเพื่อการควบคุมยาเสพติดและอาชญากรรม (United Nations Office on Drugs and Crime – UNODC) สำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม “Intergovernmental Group of Experts to develop a set of Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-Custodial Measures for Women Offenders as a supplementary to the United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners” ซึ่งกำหนดจัดการประชุมประมาณเดือนพฤษภาคม 2552 โดยเป็นการพิจารณาฐานรูปแบบของการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต ซึ่งเป็นร่างความตกลงระหว่างประเทศไทยกับ UNODC และ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับหนังสือแลกเปลี่ยนซึ่งเป็นร่างความตกลงตามพันธกรณีเกี่ยวกับเอกสารสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3-4

ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ

การเป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการเสริมสร้างความรู้ความสามารถของบุคลากรด้านกฎหมายอวกาศ เผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศไทย รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อ กิจการด้านเทคโนโลยีอวกาศและการประยุกต์ใช้ทุกสาขา นอกจากนี้ ยังเป็นการให้ความร่วมมือสนับสนุนการกิจกรรม COPUOS ในฐานะประเทศสมาชิกอีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติการลงนามในหนังสือ
แลกเปลี่ยนดังกล่าว โดยมอบหมายให้เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำสำนักงานสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา^๔
เป็นผู้ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ ให้สามารถเปลี่ยนแปลงสาระหรือถ้อยคำในส่วนที่ไม่กระทบต่อสาระสำคัญ
ของหนังสือแลกเปลี่ยนได้ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
โทรศัพท์ 0-2143-0556
โทรสาร 0-2143-9603